

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

Dominica secunda post octauam epiphanie: de significatione lepre: per
septem effectus eius: [et] de illius curatione. sermo. xv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

chana. i. amore. Hiere. In charitate ppe-
tua dilecti te: iō attraxi te miserans. Et q̄
bitudo etiā amore pficit. Galilea inſpre-
tatur trāſmigratio: et designat q̄ bitudo
pfecta nō pōt hūi/niſtaia trāſmigrēt de vi-
ta pñti. Exod. xxxij. Nō me videbit hō z
viuet. Rogem? ergo dñm vt nos ad has
nuptias pducere dignetur.

Cōnica. ij. post octa. epipha. de
ſignificatiōe lepre p. vij. effect?
eius: z de illi? curatiōe. Ser. xv

Ecce lepro-

sus veniens adorabat eum.
Dat. vij. Pro declaratiōe
themas morales z materie
introducitiōe est notā dñi q̄ in sacra scriptu-
ra chris multiplē noiaſ fm diuerſas ſuas
excellētiās. Et int cetera noia vocat me-
dic? q̄ dē pbat ratio et auctoritas. Rō
est ista: q̄ ille dicit bonus medicus q̄ ha-
bet theoricā in intellectu z practicā in ope.
Primo quidē theoricaz. i. ſcire p̄prietates
herbarū z lapidū zc. z quō debet infirmi-
tatiſ applicari. Secōdo practicā in opere:
als nō eſſet bon? medic? ſi nō habet ista
duo zc. Q̄ autē chris habuit ista duo/ne-
mo eſt q̄ nēſciat. Habuit em p̄mo ſciētiā.
Qui em meli? ſcit p̄prietates rerū q̄ ille q̄
creauit eas: ſons ſapie verbuſ det. Secōdo
habuit practicā. q̄ a principio mūdi vſq̄
nūc ſp̄ practicauit zc. Un̄ Dauid nō me-
dicis ſe ipſi ḡſas agere de ſanitate recepra-
di. Benedic aia mea dño zc. vſq̄: Qui ſa-
nat oēs infirmitates tuas Ps. cij. Fiar ḡ
rō. Quicūq̄ hz bñ theoricaz z practicā eſt
bon? medicus: chris habuit vtrūq̄ ḡ zc.
Auctoritas ipſi? chri met q̄ ait. Nō ē op?
valētib? medicis: ſz male habētib? Dat.
it. Dic practice h̄ſtoriā illā. Irē Luce. v.
Non egent q̄ ſani ſunt medico/ ſed q̄ male
hñt. q̄ vn? ipſorū erat infirm? de ſupbia.
alt? de auaritia. alt? de luxuria zc. Jō bo-
nū erat q̄ chris medicus fuit int eos dicit
hic Glo. Aug. Magn? ad nos venit me-
dicus: q̄ magnus p̄ totū mundū vbiq̄ ta-
cebat egro? Irē ps. cvj. Dilat p̄buſ ſuū
z ſanauit eos. Pater ḡ rōne z auctoritate
q̄ chris eſt bon? medic? nec ſolū ipſe chris

ſz etiā apli ei? ab ipſo docti fuerūt magni
medici. Dat. vlt. In nocte meo demonia
eijciēt/ ſerpētes tollet. z ſi mortiferū qd bi-
berint nō eos nocebit. ſup egro? man? im-
ponēt z bñ habebūt. Jō ḡ leproſus venit
ad eū zc. vt dñ in thema. In q̄ duo oñdun-
tur. Primo nra infirmitas ſp̄ialis. ecce le-
proſus. Secōdo nra ſanitas mūdialis. Vlti-
mū. ad. eū. Quārū ad primū nota q̄ lepra
eſt infirmitas corpāl? hñs ſeptē magis defe-
ct? p̄ q̄s ſignif p̄cā mortalia. z ſc̄ iſti vici.
Prim? eſt corpis inflatio: p̄ quā ſignat
Secōs eſt ſitis accenſio: per ſupbia.
quam ſignatur auaritia.

Tertius eſt cōtraſtoſa affectio: p̄ quam
ſignatur luxuria.

Quartus eſt humidū radicalis cōſum?
ptio: per quā ſignatur inuidia.

Quintus eſt fetida anbelatio: p̄ quam
ſignatur gula.

Sext? eſt rauca locutio: p̄ quā ſignat ira
Septimus eſt mēbroz debilitatio: per
quam ſignatur acidia.

¶ Prim? defect? ē corpis inflatio: p̄ quā
ſignat ſupbia q̄ inflat. Qñ hō cogitat
excellētiā ſua: vlt gener? parētū z auoz dī-
cēdo. Ego ſū tātoz parētū fili? Sz fallū
eſt. Un̄ vſus Qui. ſ. de p̄oro li. j. Si mō
nō celus/ nec clax nomē auoz. Sz p̄bitas
magnos ingentiūq̄ facit. Juue. ſaty. vij.
Tota licet veteres exornēt vndiq̄ cere.
Atria nobilitas ſola ē atq̄ vnica p̄t? vel
cogitādo dignitatē ſuā vlt parētū dicēdo.
Ego ſūz dñs vel capitane? vel eps zc. vlt
cogitādo diuitias vel ſcīaz. Q̄ ſcīa inflat
j. Lo. vij. Vel qd veteri? eſt de ḡſa ſupna-
li qñq̄ ſupbit z homo: et de bonis opib?.
Aug. in rla. In mal? opib? iniquitas exerceſ
vt fiat: ſupbia etiā bonis opib? inſidiat vt
pereāt. z qd pdeſt dare paupib? z paupē
fieri: ſi aia miſera ſupbioz effici: diuitias
p̄tēnendo q̄ fuerat poſſidēdo: Sz ſ illos
q̄ ſupbiū de p̄ſidētia et dignitate: ſp̄alit
dñ i ſacra ſc̄ptura. Iudiciū duriffimū hñs
q̄ ſunt fieri. Exiguo em cōcedit miſc̄dia.
Potētes autem potēter tormēta patiētur
Sap. vij. Nota duriffimū in ſuperlatiuo:
durū ſit iudiciū cuiſlibet quādo morit? cui
dicit chris. Redde rationē villicatiōis tue.
Lu. xvj. ſz de cogitatiōe locutiōe z opari-
one zc. Duri? ſit iudiciū illis q̄ nō ſolū d

Dñica. ii. post octa. Epipha.

psona sua: sed etiā de sua familia / et de do-
 mo sua reddet rōnē zc. Sz purissimū fiet
 prelatis z rectoribz: qui nō soluz de se z de
 domo / sed etiā de omnibz subditis z vasa-
 lis tenetur reddere rationē. Vel dic q du-
 rum iudiciū fiet ex eo q male intrauerūt.
 durius ex eo q male vixerunt, durissimuz
 ex eo q male gubernauerūt. Vide in fmo
 ne de beato Blasio. Jam videt quō pre-
 lati hodie curant. Contra superbos facit:
 qā quicqd homo habet a deo habet. Cur
 ergo extollit ptra deū? Jō apls. j. Co. iiij.
 Quid habes qd nō accepisti? Si autē ac-
 cepisti: quid gloriaris quasi nō acceperis?
 ¶ Secundus defectus lepre est sitis accē-
 sio: hoc significat auaritiā. Unde versus
 Juuenalis. Crescit amor nūmī quārum
 ipa pecunia crescit. S. Cicero in parado-
 xis. Nunq̄ expletur neq̄ sariat cupidita-
 tis sitis. Horat. in epistolis. Semp aua-
 rus eger. Est em̄ auarus insaturabilis omi-
 bus rebz insaturabilis. Nā sicut dicit Sa-
 lomō Proverb. xi. Tria sunt insaturabi-
 lia s. infernus. os vulue. z terra sitis: que
 nunq̄ sariatur aqua. Auarus autē est in-
 saturabilior q̄ infernus: q̄ postq̄ erit ple-
 nus. s. post vniuersale iudiciū: dicit suffi-
 cit. Auarus autē quanto magis est plen-
 tanto magis est cupidus. Proverb. xxiij.
 Infernus z perditio nō replebunt. Similit-
 z oculi hoim insatiabiles. Itēz Eccl. v.
 Auarus nō implebit pecunia. Secundo
 auarus est insatiabilior q̄ os vulue. i. car-
 nalis cōcupiscētie: que in hoie sene dicit
 sufficit. Auaritia em̄ in hoie sene nō sene-
 scit: sed potius iuuenescit. Hiero. Lū cere-
 ra vitia senescant in hoie: sola auaritia iu-
 uenescit. Tercio auarus est insaturabilior
 q̄ terra sitis: que dicit sufficit qm̄ est ma-
 gna inundatio aquarū. Sed ignis auari-
 tie nunq̄ dicit sufficit. Nec in homie diui-
 tijs pleno / nec in hoie inueterato / nec i ho-
 mine supra pleno. Eccl. xxiij. Ania calida
 quasi ignis ardēs nō extinguet donec ali-
 quid glutiat. Itē Baruch. iij. Qui argen-
 tū thesaurizat z aurū in quo cōfidit ho-
 mines: z nō est finis acq̄sitio eorū. Ratio
 est quare auarus nunq̄ sariat: qā sicut ex
 solo visu vini vel aque sitis nō sariat / qz
 nō i ntrant in stomachū: sic nec pecunia in-
 trat in aniam: bene replet capiam / replet
 bursum: sed nō aiam. Jō Eccl. v. Aua-
 rus nō implebit pecunia. Et q̄ amar diui-
 tias / fructus non capiet ex eis. Hora frui-
 crēs. s. sarietatis. Hiero. Avaro taz deest
 qd habet qd nō habet. Ista est ratio.
 Quare hodie qnto s̄ maiores diuites vlt
 dñi: tātō sunt maiores vlturarij vel rapto-
 res: z tñ nō puniunt. Hora exēplū de Phi-
 rata capto ab Alexandro zc. Alexander au-
 tem erat ira cupidus: q̄ cuz semel audiret
 opinione Democriti phi ponētis q̄ infinit-
 t erat mundi suspicans ait. Heu mihi: qz
 adhuc nō potui habere vni de illis. Hoc
 dicit qz nō erat adhue sariat. Illi ergo so-
 lū sariatur qz nihil terrenū cōcupiscit: sed
 ad signa fluēta fontis vite suspirat. Jō.
 iij. Qui beberit ex aqua hac sitiet iterum
 Qui aut beberit ex aqua quā ego dabo ei
 nō sitiet in eternū. Vale. Omnia nimirū
 habet q̄ nihil cōcupiscit. ¶ Tercius defe-
 ctus lepre est contagiosa affectio: qz inficit
 cohabitantes qz est morbus contagiosus. Ho-
 ta h de domo ferida leprosis extra muros
 ciuitatis: z significat luxuriam. j. Coz. v.
 Hodiē fermentū totā massam corrup-
 pit. Un̄ versus. Una infecta pec̄ inficit
 oē pec̄. Et illud. Dordida scā pec̄ / totū
 corrūpit ouile. Itē Eccl. iij. Qui tetigerit
 picē inquinabit ab ea. Hora hīc cōtra
 meretrices q̄ stant in hospitij vlt extra lu-
 panar: qz sunt occasio ruine multoz. Lū
 panaria cōta bene sustinent ppter maiora
 pctā vitanda. Un̄ Aug. Auser meretri-
 ces de mūdo z totū turbabis libidine: sed
 in picularibz domibus nō debēt pmitti
 sicut nec leprosi cū alijs pmitrūt habitare
 Num. v. Precipe filiis isrl vt eijciāt de ca-
 stris oēm leprosum. Ad idē facit qd legit
 Leui. xij. Quia q̄ luxuria est contagiosa: nō
 debemz fugere cōuersationes luxuriosoz
 sicut z leprosoz / ne inficiamur. Jō dicit p-
 pheta. Egredimī de medio babilonis po-
 pulus me⁹ vt saluet vniūsqz aiam suā ab
 ira furoris dñi: z ne forte molester eoz ve-
 strū z timeatis auditū qui audiet in terra
 Hiero. ij. Et quibz verbis habet / q̄ ille q̄
 vitat malas societates quattuor mala vi-
 tat. Primo aniesue pditionē. qd notat cū
 dicit: vt saluet vniūsqz aiam suā: qz sepe
 boni inf malos aias pdunt Ps. Lū guer-
 so puerter. Scdo vitat diuinā indignatio

mez: quā sepe incurrit q̄ inter malos habi-
tant. ¶ Parat. x. Hic qui oderunt dñm
amicitia iūgeris: et tūc iram dñi mere-
bunt. Et hic vero euz dicit: ab ira su. ¶
Tertio vitat mentis emolitionē: q̄ sepe
habitantes cū malis a virtutis rigore molle-
sunt. Hoc nota euz dicit: Ne forte time-
ris audiri. ¶ Iste auditus est diabolica
suggeritio: quā p̄ malos exercet diabolus.
¶ Quartus defectus lepre est: q̄ confu-
dit humidū radicale in quo cōsistit vita
humana. Sicut lumen durat in lampade
q̄dū durat oleū q̄ paulatim cōsumit ab
igne: et significat inuidiam q̄ cōsumit cha-
ritatē in qua cōsistit vita grē. j. Joan. iij.
Nos scimus qm̄ trāslati sumus de morte
ad vitā: qm̄ diligim⁹ fratres. q̄ nō diligit
manet in morte. Hoc p̄ctm maxime facit
hoies filios diaboli: cuius p̄ctm est
inuidia: q̄ inuidet nob. Sap. ij. Inuidia
diaboli mors introiit in orbē terrarum.
Imitant aut̄ illum q̄ sunt ex pre illi. Ad
idē facit. ij. q. ij. vñs. Vñ sicut ex charita-
te cognoscit vere discipulus ebr̄i: iuxta illu-
d. In hoc cognoscet oēs q̄ discipuli mei
eritis si dilectionē habueritis ad invicem.
Joā. xij. Sic vere discipulus diaboli esse
cognoscitur q̄ marcescit inuidia. ¶ Quintus
defectus lepre est: q̄ reddit anhelitū fe-
tidū et forū corpus facit feridū. Propter
ea dicit Leci. xij. ¶ Leprosus habeat os
veste tectū: et significat gulosum: q̄ habet
anhelitū feridū ppter corruptionē cibi
et potus. Nota q̄ cibus vt proficiat debet
habere tres digestionēs. Primam in olla.
Secundā in ore masticādo. Tertiā in sto-
macho: aliter corrūpitur intus et generat
multas infirmitates in corpore et in anima.
Nota q̄ a principio mūdī. Lab. Adz vsq̄
ad Hōc fluxerūt plus q̄ mille et quingēti
anni: et hoies nō comedebāt carnes neq̄
p̄ces: sed solū fructus et bibebāt aquā: et
sic vivebāt lōgissīma tpa. vt habet Gen.
v. Post hōc diluuiū qd̄ destruxit fructus et
aquas: gēres inceperūt comedere carnes
et p̄ces: et comedebāt semel in meridie et
bibebāt vinū. Tūc fuerūt dies hois cen-
tū viginti annor: vt habet Gen. vi. Dein

de tpe Dauid inceperūt homines cenare: et
tūc fuit diminuta vita hominis. Ps. Dies
annor nror in iplis. lx. annis. Et paulo
latius pluries comedēdo in die minuit vi-
ta hoim. Jo. ch̄s. Attendite ne grauetur
corda vestra crapula et ebrietate Luc. xij.
Nota exēplū de Alexandro eunte ad Bra-
sīanos: q̄ lōgo vivebāt tpe. Et de qd̄
scripsi post festum trinitatis ser. xlv. q̄ inci-
pit. Vñ de illo exibat. et. pre. j. et. j. No-
ta q̄ gula pōt offendere qnq̄ modis sicut
ponit Hier. sup. Job. et habet in decretis
de cōse. vi. v. Quinq̄ modis. Qui cōtē-
nent in hoc vñ. Prepropere: laute: nimis
ardent: studiose. ¶ Sextus defectus lepre
est: q̄ facit vocē rauā. et significat irā: q̄
iracundus semp loquit inordinate et rauce
et cōfuse: q̄ irā impedit intellectū: et p̄ con-
sequens os. Vñ verius Latonis. Impedit
ira animū ne possit cernere verū. Ite irā
facit boiem irasci et clamare: ex q̄ sit rau-
cus. loquit ergo iracundus inordinate/rau-
ce et confuse. Primo cōtra deū iurando et
blasphemādo. Secundo cōtra primū minan-
do/inuriādo/detrabendo. Nota q̄ p̄ctm
blasphemie dei put expedit. Jo. Tob. xij
Dne maledicti erunt q̄ cōtempserūt te: et
cōdēnati q̄ blasphemauerūt te. Nota tria
remedia ad corrigendū hoc p̄ctm blasphe-
mie. Primū pertinet ad parētes vt corri-
gant filios ne iurent. et. Scdm̄ ad seip̄os:
vt q̄libet ponat sibi legē. sicut ille q̄ quo-
tiēs iurabat ponebat in bursa duos dena-
rios p̄ elemosinā. Tertiū p̄tinet ad recto-
res cōitatum: vt faciāt ordinationē cū cer-
ta pena. et. Sicut fecit br̄us Ludouicus
Rex francoꝝ. Jo. dicit apls. Gradimini et
nolite peccare: sol nō occidat sup iracun-
diā vestrā Eph. iij. Nota sol. s. ronis. Vel
fm̄ Glo. i. de? ne p̄rā quasi p̄ mortē inter-
positā obsecret vobis. ¶ Septim⁹ defectus
lepre est q̄ debilitat mēbra corpis ad
opandū: et significat ex h̄ p̄ctm acidie/ per
quā hō reddit inutilis ad opandū merito-
rie: q̄ licet discurrat p̄ mūdū opando conti-
nue p̄ lucris terrenis vel alijs factis mū-
danis: tñ octosus ē: si in sero nullū lucrum
portat ad domū. Nota similitudinē de seruo
q̄ nullū lucrum portat ad domū veniens de fo-
ro. iudicabit octosus: licet tota die labora-
uerit. Sic in sero mortis. et. Declara. Et

Unica. II. post octa. epiphanie

vide in unica septuagesime in sermone q̄ in
cipit. Quid hic statis tota die otiosi. Jo
dicif Sap. ij. Fama est spes illor̄ et labo
res sine fructu et inutilia opera eorū. Ps.
Dormierunt somnū suū: et nihil inuene
runt. o. vi. di. in ma. suis. Hoc aut̄ nō intel
ligunt hoies mūdani: sed in inferno dāna
ri tūc intelligēt. Un clamabūt vultantes
et pie angustia spirit̄ gemētes. Laxati su
mus in via iniquitatis et pditionis: et am
bulauimus vias difficiles: vīa aut̄ domi
ni ignorauim̄. Quid nobis p̄fuit super
bia/ aut diuitiarū tactactia quid p̄tulit no
bis: trāstet oīa illa tāq̄ ymbra et. Sap.
v. Ecouerso de bonis p̄sentis qui laborāt
p̄ operibz spiritualibz dicif Mat. xx. Luz
aut̄ sero factū esset dixit dñs vinee procu
ratori suo. Voca operarios et redde illis
mercedē suā. Igit accipite consiliū. Et
nota p̄ceptū scripture dicētis. Quodcuq̄
pōt manus tua facere instanter opare: qz
nec opus/ nec ratio/ nec sciētia/ nec sapia/
erūt apud inferos. Eccl̄. ij. Circa sedm
principale notat nra medicina virtualis/
cū dicif. Genēs adorabat eū dicēs. Hic
ponit modus sanandi a lepra p̄cōp. Pec
cator aut̄ ex quolibet p̄cō mortali elonga
tur a ch̄o. Prouer. xv. Longe est dñs ab
impis. Ps. cxvij. Longe a peccatoribz sa
lus. Debet ergo redire ad ch̄m tribz pas
sibus: q̄ notātur in tribus q̄ fecit ch̄s in
sanando istū leprosum. Primo quidē teri
git eū manu sua. Secdo dixit. Vade osten
de te sacerdotibus. Tertio dixit ei. Offer
munus tuū. Prim⁹ passus significat eorū
dis contritiōē: q̄ ostendit in tactu man⁹
ch̄i: q̄a nullus pōt cōteri/ nisi tangat a
ch̄o. Ezech. iij. Abij auarus in indigna
tione spūs mei. Van⁹ enī dñi erat meū
pfortans me. Quinqz digiti hui⁹ manus
sunt quinqz nociua q̄ inducūt ad cōtritiōē
nem. vīcz Prim⁹ est incertitudo mortis/
quā formidam⁹. Secdo est pena/ quā pec
cando meruim⁹. Tertio est ḡa: quā pec
cando p̄didimus. Quartus est gloria: a
quā p̄ culpā excludimur. Quint⁹ est glo
ria paradisi/ quā puati sumus. Secūdu
passus ē oris cōfessio: vū dicif. Vade osten
de te sacerdotibz. Et nota q̄ qñ ibat ad sa
cerdotē sanatus est. ad ostendendū q̄ sta
tim qñ bō conerit/ etiā anteq̄ cōfiteatur

actu: liberat a culpa. Iuxta illud ps. xxxj.
Dixi cōfitebor aduer. me iniquit. me. et tu
remi. impie. pecca. mei. Tertio passus est
op̄is satisfactio: que ostendit ibi. Offer
munus tuū. Nota q̄ ad satisfaciendū pro
peccatis debem⁹ offerre tria munera que
habem⁹ a deo. sciam rationale: corp⁹ ma
teriale: et bonū opale. Nec tria p̄fecte offe
rūtur p̄ ingressum religiōis in qua offert.
Primo anima per vorum obedientie.
Secūdo corpus per vorum castitatis.
Tercio bona opalia p̄ vorū paup̄ritatis.
Vel anima per orationē: corpus p̄ corpo
ris mortificationē que fit p̄ ieiunū. bona
opalia p̄ elemosynarū largitionē: que tria
sunt tres pres satisfactiois.

Et adē unica post octa epiph.
de mō sequēdi ch̄m. Ser. xvj.

Secute sunt eū

Turbe multe. Mat. xij. Hare
ria sermonis erit quib⁹ modis
debem⁹ sequi ch̄m/ vt pueniamus ad glo
riā et. Declara thema iuxta intellectū li
teralem. Eugenēs ponit quattuor rōnes
p̄pter quas turbe sequebant ch̄m. Prima
ratio est p̄pter charitatē: cupientes audire
dulcissima verba eius: vt apes mel. Rec
mirū: qz Moyse stetit in monte Synai
xl. diebz et xl. noctibz sine cibo et potu: tan
tam dulcedinē sentiebat ex colloquēde dei
quē nō videbat. quāto magis audire verb
ba ab ore dei incarnati. Jo Luc. Omnis
p̄p̄s suspensus erat audietes illū Lu. xij.
in fine. Secda ratio p̄pter quā quidam se
quebātur eū p̄pter necessitatē vt infirmi:
qz ch̄s curabat oēs infirmos: dādo
surdis auditū/ cecis vīsum. Jo Luc. vi.
Multitudo copiosa plebis ob omī iudea
et Hierlm⁹ et Baritima/ et Tyri/ et Sy
domis: q̄ venerāt vt audirēt eū et sanarent
a languoribz suis. et q̄ verabant a spiritibz
imundis carabant/ et oīs turba querebat
eū tangere: qz virtus de illo exibat et sana
bat oēs. Tercia causa q̄re qdā sequebātur
ch̄m est p̄pter curiositatē/ vt viderēt mirā
cula: et ista est vana. De istis dicif Jo. Se
quebat eū multitudo magna: qz videbāt
signa q̄ faciebat sup̄ bis qui infirmabant